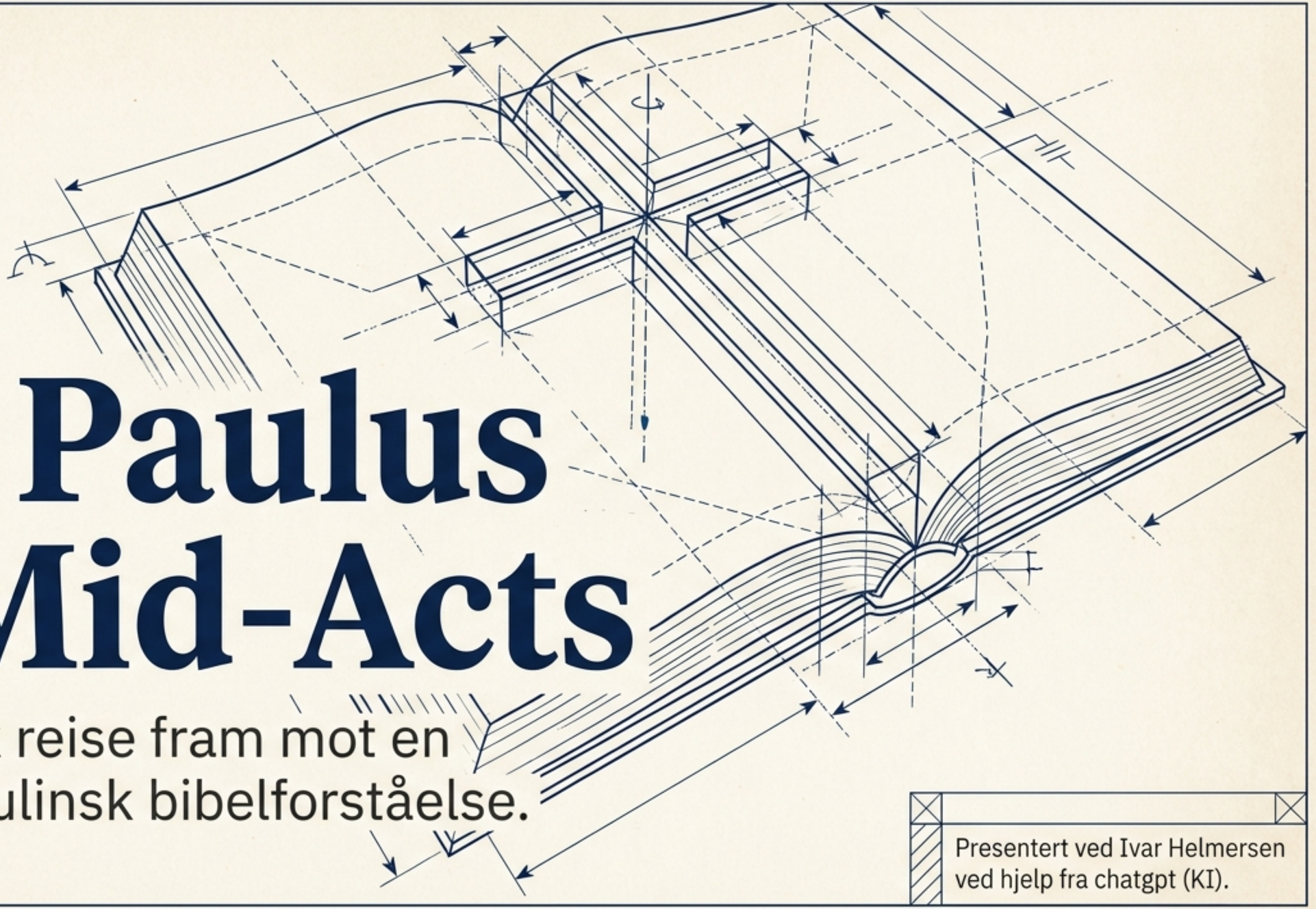

Fra Paulus til Mid-Acts

En historisk reise fram mot en særskilt paulinsk bibelforståelse.

Presentert ved Ivar Helmersen ved hjelp fra chatgpt (KI).

Gemini Notebook

Den utbredte antakelsen

- At Mid-Acts utelukkende er en nyere amerikansk teologi.
- At det kun er en variant av dispensasjonalismen fra Plymouth-brødrene på 1800-tallet.

Fra Paulus til Mid-Acts

En historisk reise fram mot en særskilt paulinsk bibelforståelse.

Presentert ved Ivar Helmersen ved hjelp fra chatgpt (KI).

For mange norske kristne er uttrykket **Mid-Acts** okjent. Noon vil kanskje oppfåte det som en nyere amerikansk teologi, eller som en variant av dispensasjonalismen som oppstad med Plymouth-brodrene på 1800-tallet.

Den historiske realiteten

Mid-Acts slik vi kjenner det i dag – med fokus på Paulus' særskilte apostelembete, mysteriet og Apg som en overgangsbok – - ble først systematisert i nyere tid.

Et gammelt paulinsk spor – paulikanerne

Men den sterke orienteringen mot

Paulus som systemet bygger på, kan hundrevis av år lenger tilbake i tid. Historien er langt mer sammensatt.

Dette et et viktig historisk funn. Flere hundre år for moderne dispensasjonalisme moter vt altså en kristen bevegnise hvor Paulus hudde en uvanlig fremtredende plass, og hvor selve trostellesskaper bie omtalt med Paulus' uttrykk **Kristt legeme.**

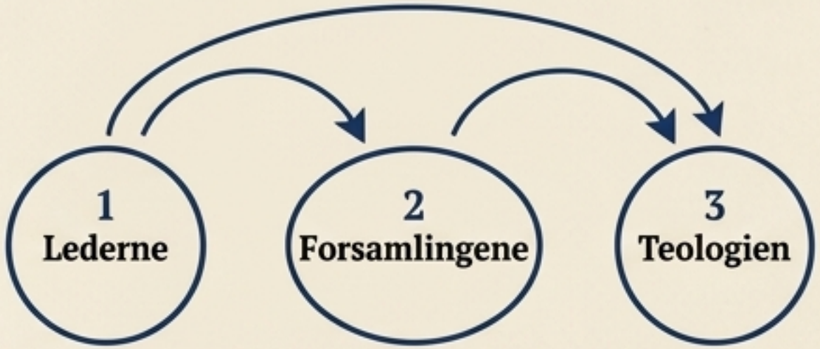
Gemini Notebook

Et eldgammelt paulinsk spor

1	**Tid:**	Tidlig middelalder (ca. 800-tallet)
	Sted:	Det bysantinske området
	Bevegelse:	Paulikanerne
	Kilde:	Brevene til Sergios-Tychikos og Didaskalie (via historiker Carl Dixon)

2

Tok navn etter Paulus' medarbeidere (Silvanus, Titus, Timoteus)

Fikk navn fra Paulus' misjonsreiser

Argumenterte fra Ef 2, 2 Kor 4, Rom 5:14

Gemini Notebook

Går utover generell respekt. Uttrykket brukes for å definere selve trosfellesskapet.

«Vi er Kristi legeme.»

– Sergios-Tychikos, tidlig 800-tall

Flere hundre år før moderne teologi brukte denne bevegelsen Paulus' unike begrep fra 1. Kor 6 for å definere seg selv.

Gemini Notebook

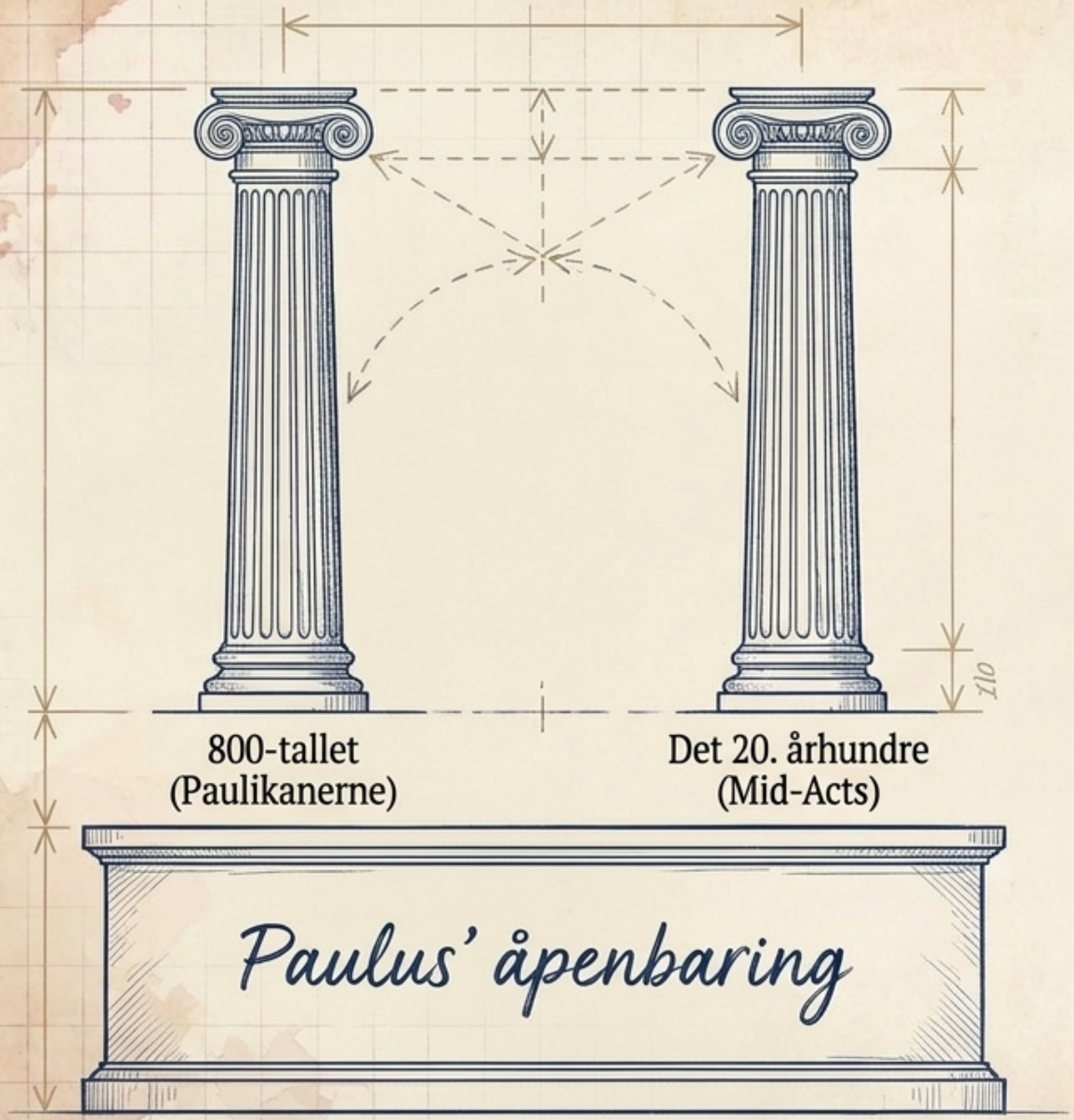

Var paulikanerne Mid-Acts?

Hva vi VET	Hva kildene IKKE beviser
✓ Hadde en ekstrem Paulus-orientering.	✗ Lærte ikke at Kristi legeme startet presist i Apg 9.
✓ Brukte språket om «Kristi legeme».	✗ Brukte ikke Ef 3 systematisk til å formulere mysteriet.
✓ Argumenterte teologisk fra Paulus' brev.	✗ Skilte ikke ferdig mellom Israels program og Kristi legeme.

Metode-merknad: Vi bygger på de eldste kildene, ikke senere armenske tradisjoner, for å unngå å gjøre historien til noe den ikke var.

Gemini Notebook

Parallellen, ikke stamtavlen

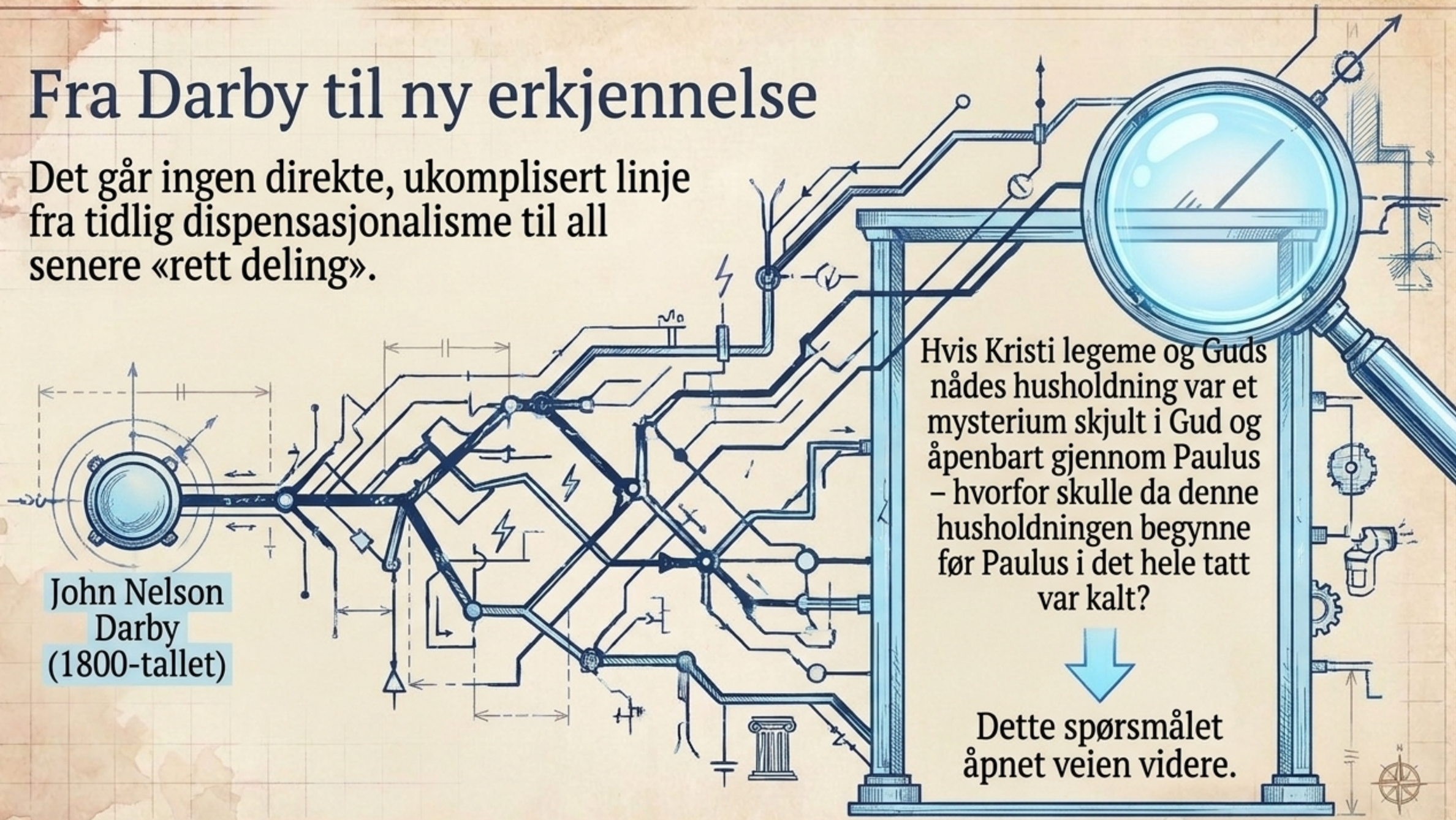
Vi trenger ikke konstruere en kunstig, ubrutt 2000-årig linje. En slik påstand kan ikke dokumenteres.

Det eksisterte en tydelig paulinsk kristendom – der hans brev og språket om «Kristi legeme» stod sentralt – lenge før det moderne dispensasjonelle systemet systematiserte det.

Gemini Notebook

Fra Darby til ny erkjennelse

Det går ingen direkte, ukomplisert linje fra tidlig dispensasjonalisme til all senere «rett deling».

John Nelson Darby (1800-tallet)

Hvis Kristi legeme og Guds nådes husholdning var et mysterium skjult i Gud og åpenbart gjennom Paulus – hvorfor skulle da denne husholdningen begynne før Paulus i det hele tatt var kalt?

Dette spørsmålet åpnet veien videre.

Gemini Notebook

Formingen av Mid-Acts-teologien

Fra et spørsmål til et komplett system i midten av det 20. århundre.

J.C. O’Hair

Spørsmålsstilleren.
Skjerpet fokuset på
Apostlenes gjerninger.

Cornelius R. Stam

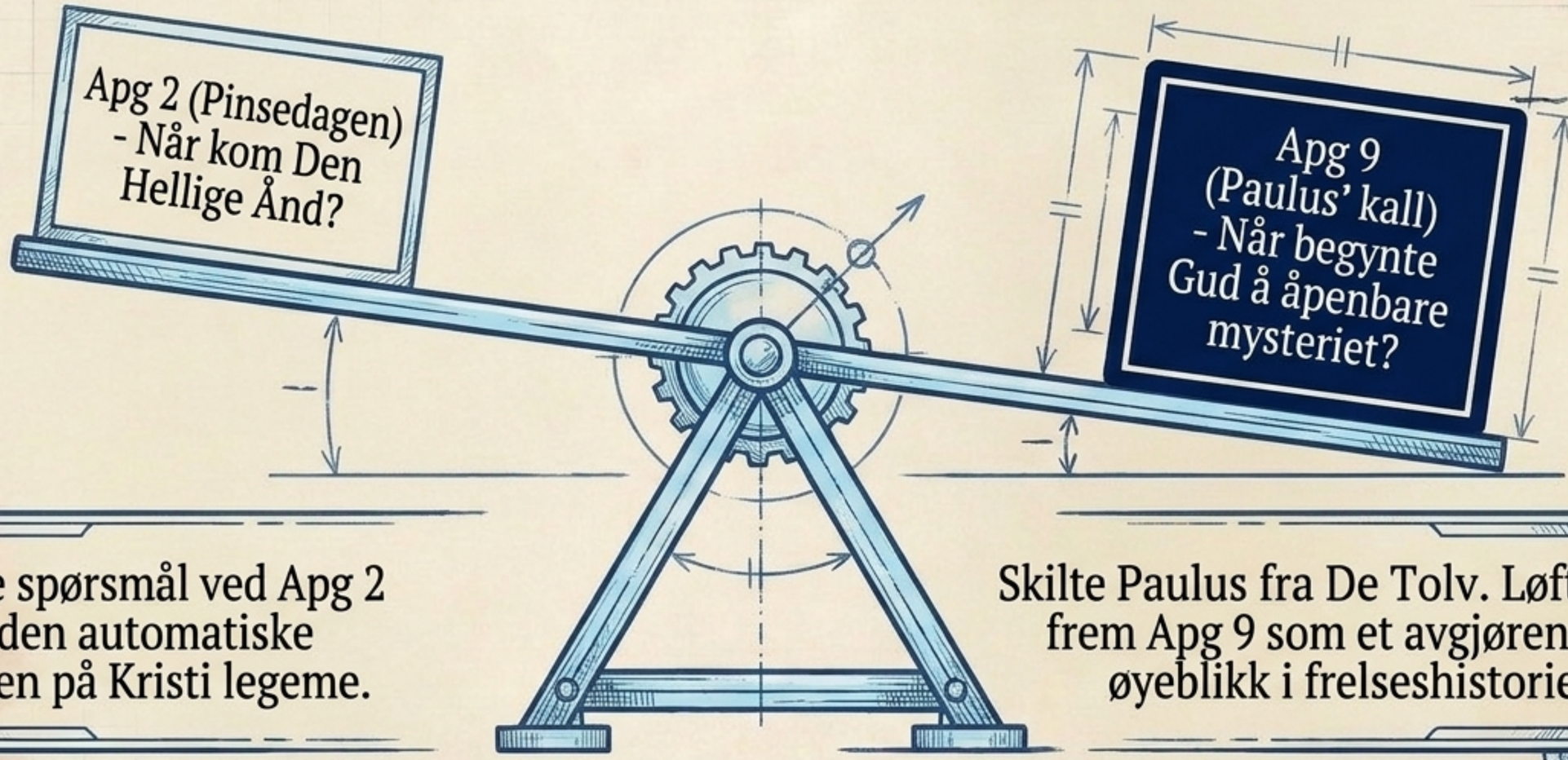
Arkitekten.
Definerte systemets
teologiske struktur.

E.C. Moore

Den pastorale røsten.
Gjorde diagrammet til
levende forkynnelse.

Gemini Notebook

J.C. O’Hair: Veien mot forståelsen

Stilte spørsmål ved Apg 2 som den automatiske starten på Kristi legeme.

Skilte Paulus fra De Tolv. Løftet frem Apg 9 som et avgjørende øyeblikk i frelseshistorien.

Paradigmeskiftet: Fokus flyttes fra fortsettelsen av det gamle, til åpenbaringen av noe helt nytt.

Gemini Notebook

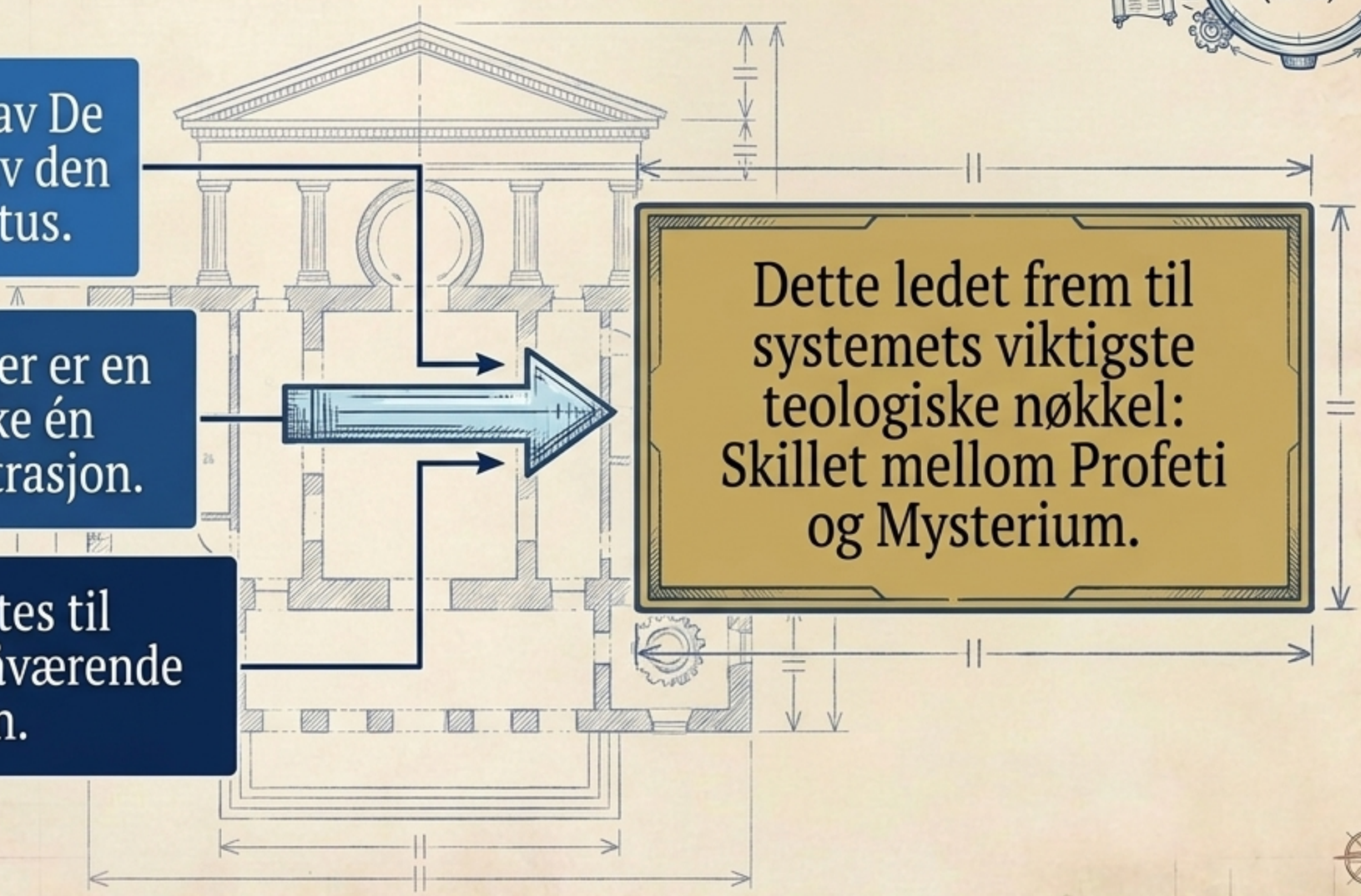
Cornelius R. Stam: Systemets arkitektur

Berean Bible Society (1940)

Paulus er ikke en av De Tolv. Kalt senere av den herliggjorte Kristus.

Apostlenes gjerninger er en overgangsbok, ikke én uforandret administrasjon.

Hans embete knyttes til hedningene og den nåværende husholdningen.

Dette ledet frem til systemets viktigste teologiske nøkkel: Skillet mellom Profeti og Mysterium.

Gemini Notebook

Hovednøkkelen: Profeti vs. Mysterium

Kategori	 **Profeti** (De Tolv)	 **Mysterium** (Paulus)
Hvem gjelder det?	Israel	Hedningene (Kristi legeme)
Fokus:	Det lovede jordiske riket	Guds nådes husholdning
Status i historien:	Alltid kunngjort gjennom profetene	Skjult i Gud, senere åpenbart (Rom 16:25)
Startpunkt / Vendepunkt:	Gammelt testamente / Apg 2	Paulus' møte med Kristus (Apg 9)

Gemini Notebook

E.C. Moore: Fra system til hverdagsliv

Kjernetemaer i undervisningen:

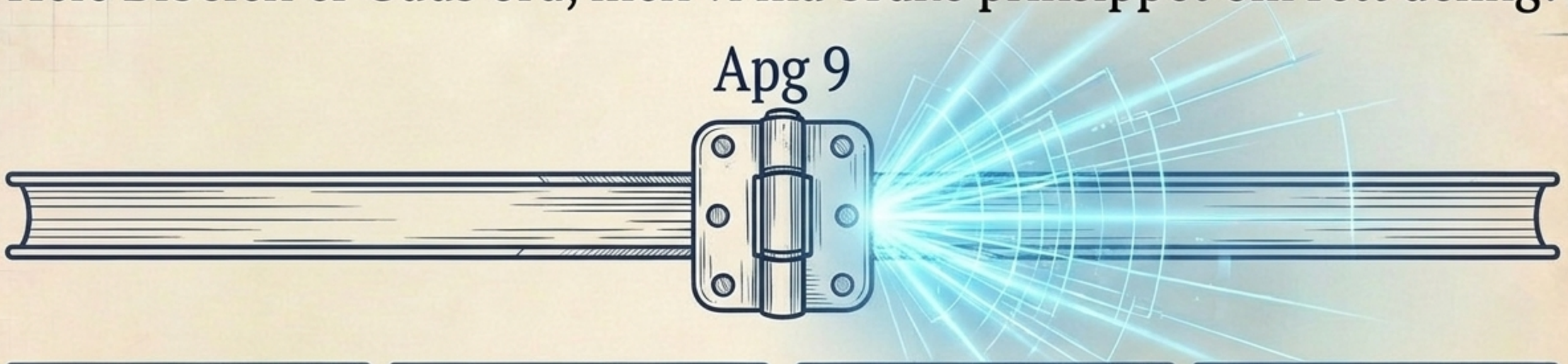
Track 1:	«Finding the Right Division»
Track 2:	«Paul's Gospel – Romans»
Track 3:	«The Jew First During the Book of Acts»

Spørsmålet han besvarte: Hva betyr Paulus' unike tjeneste for den troendes daglige frelse og bibellesning? Moore gjorde det teologiske diagrammet om til levende forkynnelse.

Gemini Notebook

En måte å lese Det nye testamente på

Hele Bibelen er Guds ord, men vi må bruke prinsippet om rett deling:

1. Hvem taler Gud til?
2. Under hvilken husholdning?
3. Med hvilke løfter?
4. Med hvilken hensikt?

Apg 9 er vendepunktet: Den herliggjorte Kristus kaller en forfølger til å bli hedningenes apostel med et nytt nådeevangelium.

Gemini Notebook

Historien antyder. Skriften avgjør.

Historien avgjør ikke om teologien er sann – det gjør Bibelen.

- Hva skjedde egentlig i Apostlenes gjerninger 9?
- Hvorfor kaller Paulus seg hedningenes apostel?
- Hva betyr «mitt evangelium»?
- Hva er mysteriet og Kristi legeme?

Neste del: Vi går inn i selve bibelteksten.

Gemini Notebook